КРЫВІНКА

СНЕЖАНЬ
№16 (280)
2021 год

ІНФАРМАЦЫЙНА-КУЛЬТУРНАЯ ГАЗЕТА БЕШАНКОВІЦКАГА РАЁНА

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ВЫСОКАЯ ЎРАДЖАЙНАСЦЬ ЗБОЖЖА

Каля 40 цэнтнераў з гектара збожжа атрымалі сёлета ў "Тэрра Ностра".

Зміцер Саладкоў – галоўны аграном сялянска-фермерскай гаспадаркі "Тэрра Ностра" Бешанковіцкага раёна: "Мы маем паказчыкі вышэй за сярэднеабласныя. У прыватнасці, сярэдняя ўраджайнасць збожжавых каля 40 цэнтнераў. Азімыя лепш урадзілі, падвяла ярына: амаль 30 цэнтнераў на круг. У нас азімы клін займае 70 працэнтаў у структуры пасяўных плошчаў. Гэта і дапамагло мінімізаваць рызыкі, звязаныя з катаклізмамі надвор'я.

У нашай гаспадарцы ўрадлівасць ворных земляў у сярэднім ацэньваецца ў 24 балы. Гэта вельмі мала. Стаіць задача павысіць бальнасць і атрымаць не менш як 200 кілаграмаў збожжа на бала-гектар. Паступова рухаемся ў гэтым напрамку.

Наша гаспадарка займаецца выключна раслінаводствам. Жывёлагадоўлі проста няма. Адкуль жа браць арганіку? Купляць - дорага. Вось і вырашылі выкарыстаць іншы варыянт: адразу пасля ўборкі вырашчанага ўраджая па ржышчы ўносім угнаенні, сеем гарчыцу белую. Праз месяц, калі прыходзіць час паднімаць зябліва, гэта ўсё заворваем. Атрымліваецца не горш, чым пры ўжыванні арганікі. Нічога не губляем, а мінус пераўтвораем у плюс: гаспадаркі прасуюць салому для патрэб жывёлы, а мы здрабняем і пакідаем у глебе.

Структура севазвароту ў нас навукова абгрунтаваная: 50 працэнтаў збожжавыя, алейныя і бабовыя культуры складаюць па 20 працэнтаў, астатняе травы.

Усе палі для зручнасці аблічбавалі. Зрабілі акцэнт на выкарыстанне электронных карт палёў, якія складалі ў тым ліку з выкарыстаннем дронаў. Дзякуючы гэтаму разбілі ўчасткі на тры групы ў залежнасці ад бальнасці глебы.

Гэта дапамагае, улічваючы асаблівасці, прымяняць розныя севазвароты. Там, напрыклад, дзе вышэй за 30 балаў, а такіх земляў каля 15 працэнтаў, сеем азімую пшаніцу, рапс, гарох, а там, дзе ніжэй за 20, — вырошчваем шматгадовую траву. На землях, якія маюць сярэдні па гаспадарцы бал (20–30), сеем больш бабовых культур, каб насыціць азотам.

Дарэчы, у наступным годзе рызыкнем павялічыць пасяўныя плошчы бабовых да 1000 гектараў і вышэй. Пасеем не толькі гарох, але і кармавыя бабы, сою. Спецыяльна падабралі ранняспелы гатунак. У чым наша асаблівасць у параўнанні з іншымі буйнымі гаспадаркамі рэгіёна? Мы больш гнуткія, не скаваныя сяўбазваротам. У сельгаспрадпрыемствах раслінаводства, лічы, на 80 працэнтаў падладжваецца пад жывёлагадоўлю. А ў нас раслінаводчая прадукцыя ўся ідзе на продаж.

Трымаем нос па ветры, вывучаем рынкі. Калі бачым, што попыт, напрыклад, на алейныя і бабовыя культуры рэзка ўзрос, - павялічваем іхнія пасевы. Тое ж датычыцца і насеннаводства. Вырошчваем эліту і суперэліту, у тым ліку імпартных сартоў, прадаём гаспадаркам. Сёлета рэалізавалі каля 1000 тон насення азімых і 500 - яравых.

У нас планы амбіцыйныя: хочам заняць выгадную нішу на рынку - у перспектыве стаць прадстаўніком замежных насенняводчых кампаній у Беларусі. Падобная практыка шырока распаўсюджана ў суседніх краінах, у прыватнасці ў Расіі, на Украіне.

У чым сэнс? Наўпрост гаспадаркам закупіць імпартнае насенне - вельмі дорага. Мы ж можам набыць за мяжой суперэліту, выгадаваць і прадаць яе ўжо як эліту і пры гэтым напалову танней. У выйгрышы застаюцца ўсе.

Дарэчы, гэтымі днямі пачынаем будаўніцтва комплексу па дапрацоўцы насення, падобны ёсць у сельгаспрадпрыемстве «Вусце». Узводзім яго на тэрыторыі былога льнозавода. Першапачатковыя выдаткі ацэньваем у 10 мільёнаў рублёў. Потым плануем узяць крэдыт. Вытворчыя магутнасці складуць да 10 тысяч тон насення за год.

У нас зладжаны калектыў. Гэта і ёсць нашае галоўнае дасягненне. На гэты момант працуе 35 механізатараў. Ёсць высакакласныя спецыялісты. Сучасная тэхніка, перспектыўныя тэхналогіі - добра, але ў першую чаргу ўсё залежыць ад кваліфікаваных кадраў. Да таго ж будаўніцтва комплексу дазволіць стварыць новыя працоўныя месцы.

Плануем яшчэ пашырацца. КФХ аб'ядноўвае землі Бешанковіцкага і Сенненскага раёнаў. Гэтага мала. Да жніўня наступнага года разлічваем павялічыць пасяўныя плошчы, дадаўшы 6,5 тысячы гектараў сельгасугоддзяў Гомельскай вобласці. Развіваючы два філіялы (паўночны і паўднёвы), зможам дасягнуць максімальнага выніку."

скарочана

"СБ"

****

Як шкада, што жыцьця
пасьля сьмерці няма,
што за бабіным летам
прыходзіць зіма,
што на неба ня вернецца
зьнічка ізноў,
што чаромхавы цьвет
ападае вясной.

Як шкада, што наш лес –
тэрыторыя дроў,
што, здараецца, ворагаў больш,
чым сяброў,
што бяда не прыходзіць,
а мчыцца заўжды,
што ў Сусьвеце бракуе
жывое вады.

Як шкада, што так ціха
гучыць шчыры сьмех,
што з сяброўскіх вачэй
часам сыплецца сьнег,
што зярняты ў ральлі
паміраюць вясной,
што калісьці адбудзецца тое ж
са мной…

Г. Станкевіч

НАША ЖЫЦЦЁ

ПЕРАПРАВА ПРАЗ ДЗЬВІНУ

Да 2009 года бешанкоўцы перапраўляліся цераз раку на пароме. Потым яго прыбралі, і ў перыяд адкрытай вады - з красавіка па лістапад - берагі звязвае пантонны мост. У канцы восені яго разбіраюць.

Зімой жыхары пераходзяць Дзвіну проста па лёдзе. А са снежня па красавік, пакуль рака не замерзла або не разлілася ў разводдзе, на выручку прыходзяць лодачнікі.

У мястэчка, якое некалі валодала магдэбургскім правам, няма маста. Не будзе яго і ў агляднай будучыні. І жыхары XXI стагоддзі змушаныя перапраўляцца праз раку на маторнай лодцы. А гадоў дзесяць таму, кажуць, увогуле плавалі па-старому — на лодцы з вёсламі.

За пераправу на лодцы не трэба плаціць, але спазніцца нельга

Пантонны мост у Бешанковічах узводзяць вайскоўцы транспартных войскаў. Увесну, пасля паводкі, яны ўсталёўваюць часовую пераправу, а ў канцы восені яе разбіраюць. Так адбываецца 13 год, з 2009-га. На будаўніцтва маста даўжынёй 180 метраў ідзе 70 пантонаў. Па ім ездзяць і легкавушкі, і грузавікі. Мост звязвае не толькі дзве часткі пасёлка, але і Бешанковічы з Шумілінам.

У гэтым годзе наплаўны мост адкрылі напярэдадні 1-га мая. Урачыста: са сцяжкамі, прамовамі, чырвонай стужачкай, духавым аркестрам. А прыбралі "на зімоўку" 22-га лістапада. У разабраным выглядзе ён захоўваецца каля правага берага - да новай вясны.

А пакуль што, да ледаставу, мясцовая ЖКГ зноў арганізавала лодачную пераправу. У будні яна працуе з перапынкамі тры разы: з 7:00 да 9:00, з 12:00 да 14:00 і з 15:30 да 18:00. У суботу пераправіцца з берага на бераг можна з васьмі раніцы і да поўдня. У нядзелю лодачнікі - а іх тут два на змену - запланавана шэсць гадзін: з 8:00 да 12:00 і з 15:00 да 17:00. Расклад вісіць на дрэве непадалёку ад пераправы. Хто не паспеў упісацца ў графік - той спазніўся. Калі, да прыкладу, чалавек жыве на правым беразе, а працуе на левым, забавіўся ўвечары і не паспеў да пераправы, то заначуе ён не дома, а ў левабярэжнай радні ці сяброў. А калі такіх няма, дык і зусім бяда. Прыйдзецца шукаць чалавека, у якога ёсць свая лодка. Або ехаць у аб'езд, праз Вулу, а гэта крук у 60 км.

Добра адно: пераправа бясплатная. І па лодачніках можна звяраць гадзіннік: роўна ў прызначаны час яны ўжо на месцы.

«Людзі ходзяць па лёдзе - ведаюць нейкую сцежку. Здараецца, тонуць»

11 гадзін. На беразе ля пераправы толькі адзінокі рыбак. Ды і той змотвае вуду: на вуліцы холадна, сыра і ветрана.

- Жэнька. Ну ці Яўген, - адрэкамендаваўся мужчына.

Улову ў рыбака сёння, падобна, няма, але ён у добрым настроі:

- Мне пашанцавала, я жыву на левым беразе, дзе ў нас уся інфраструктура. На супрацьлеглым беразе - на Стрэлцы, як мы называем гэты раён Бешанковічаў, няма прадпрыемстваў і сацаб'ектаў, але там шмат дачаў, а таксама прыватныя дамы. Плюс некалькі вёсак побач. І ўсім гэтым людзям трэба на гэты бераг на працу ці па асабістых справах.

Пакуль стаіць пантонны мост, жыццё ў пасёлку спакойнае, а потым пачынаецца экстрым.

- Улетку тут вялікі рух - машыны ездзяць і ездзяць туды-сюды! А зімой мы адрэзаны ад "вялікай зямлі". Як толькі рака замярзае, адкрываецца "дарога жыцця". Нейкі смяльчак пройдзе першым па лёдзе - і ўсё, за ім астатнія пайшлі. Увесну, калі лёд падтае, людзі рызыкуюць, але ўсё роўна ходзяць, ведаюць нейкую сцежку. Кладачкі сцелюць, палачкі, дошкі... Летась адзін чалавек праваліўся пад лёд, але выбраўся. Але часам і гінуць людзі. Быў выпадак, лекар патануў. Здавалася б, ад берага да берага нейкіх 180 метраў - а колькі праблем без пастаяннай пераправы. Калі камусьці на Стрэлцы зімой трэба выклікаць хуткую, то яна едзе з Шуміліна - за 50 км. Вунь у Вуле зрабілі ж добры мост. Вельмі патрэбен ён і нам. Збіраліся і ў Бешанковічах будаваць, шмат пра гэта пісалі, казалі, але цяпер усё заглухла, - махае рукой рыбак.

«Дзякуй войску за пантонны мост. Гэта для нас выратаванне»

Да пачатку дзённай змены ў лодачнікаў яшчэ паўгадзіны. Заходзім прабавіць час і пагрэцца ў краму "Рамонак" - яна непадалёку, на вуліцы Савецкай, якая і вядзе з цэнтра пасёлка да пераправы.

- Для нашай крамы пераправа - гэта, вядома, добра: летам людзі заходзяць да нас па дарозе з працы або на працу. А зімой выручка ледзь не на палову падае, - дзеляцца прадаўцы.

- Цяпер працуе лодачная пераправа. Для людзей яна вельмі зручная. Летась яе хацелі зняць, але задзвінскія жыхары пісалі званоты, каб гэтага не рабілі. Улады пайшлі насустрач. Але некаторыя пакупнікі гавораць, што перапраўляцца праз раку страшна. Калі вецер моцны, лодку расхіствае, вакол хвалі… Таму, як толькі прыбіраюць пантонны мост, у Бешанковічах пачынаецца жахлівае жыццё.

11.50. На левым беразе ўжо сабралася пяць чалавек: чакаюць лодку. Яна прыплывае са Стрэлкі. Лодачнікі самі там жывуць, таму першы рэйс заўсёды робяць адтуль, тлумачаць мясцовыя.

(працяг на стар. 2)

НАША ЖЫЦЦЁ

(пачатак на стар. №1)

— Жыхарам Бешанковічаў трэба богу маліцца за наша войска, — уступае ў гутарку пажылы мужчына. - Вялікі дзякуй вайскоўцам за тое, што дапамагаюць нам, будуюць пантонны мост. Гэта выратаванне для нас. Раней быў паром, але яго, па чутках, аддалі ў Сураж (пасёлак у Віцебскім раёне. - Заўв. Onliner). А зараз дзякуй, што хоць лодка гэтая ёсць. А так што б мы рабілі?

Жанчына выпраўляе мужа - ён едзе на дачу, якая ў сям'і там, на Стрэлцы. Прызнаецца, што сама плыць на лодцы пабойваецца.

- Асабліва страшна ў непагадзь. Або калі побач з лодкай плывуць крыгі.

Лодачнік: «Калі хваля вялікая, мы ў рэйс не ідзем»

Роўна ў 12:00 ад берага на Стрэлцы адпраўляецца лодка. У ёй два пасажыры і лодачнікі. Дзве хвіліны і маторка з нумарам БП 8327 ужо поруч прычала на нашым беразе.

У новы рэйс лодачнік бяруць чацвярых: па правілах на судне павінна быць не больш за 6 чалавек. Адзін мужчына, з пластыкавымі бутлямі ў руках, застаецца на беразе.

- Хачу набраць вады з крыніцы на тым беразе, - тлумачыць ён.

- Мне не да спеху, я пачакаю. З лодачнікамі маем зносіны ў кароткіх перапынках паміж рэйсамі.

- Я Валодзя, - кажа лодачнік на карме.

- А я - Сашка, - усміхаецца яго напарнік. - Прозвішча ў нас аднолькавае - Яцко. Але мы не сваякі. Працуем у ЖКГ, а на зіму нас пераводзяць сюды, на пераправу. Разам з Валодзем працуем гадоў восем. Сваю працу мужыкі не лічаць незвычайнай.

- А што тут такога? Пасадзіў чалавека ў лодку - і катай. Людзям на працу трэба, вось мы і дапамагаем дабрацца. Днём звычайна пасажыраў мала, а раніцай і ўвечары заўсёды шмат. І ўсё спяшаюцца, спазняюцца. Раніцай увогуле з лодкі не выйсці: рэйсаў 20, калі не больш, туды і назад зробіш. Так цяпер яшчэ добра - лодка маторная, а гадоў дзесяць таму на вясельнай перавозілі. І пасажыраў тады ў два-тры разы было больш.

- Колькі вам плацяць?

- Мы яшчэ не атрымлівалі заробак за гэтую працу ў гэтым годзе, - хітра сыходзяць лодачнікі ад пытання. Але пагаджаюцца, што рублёў 500 мусіць выйсці.

- Некаторыя кажуць, што ім страшна плыць на лодцы. Як у вас з тэхнікай бяспекі?

- У партызанах заўсёды страшна, але цікава, - аджартоўваецца Саша.

- Хто баіцца плыць, той хрысціцца. Але ўвогуле ўсе людзі ў нас загартаваныя і даўно звыклыя да жыцця на рацэ. Выпадкаў, каб лодка перавярнулася, ні разу не было. Тэхагляд пройдзены, выратавальныя камізэлькі для пасажыраў ёсць. А калі моцны вецер і хваля вялікая, мы ў рэйс не ідзем.

Кароткі перакур у лодачнікаў скончыўся - у іх новыя пасажыры, якім трэба на Стрэлку. Лодка адпраўляецца, мы развітваемся. Генадзь да гэтага рэйса крыху прыпазніўся і зараз чакае наступнага. Ён рамеснік, аказвае сельгаспаслугі: увесну ўзарвае агароды, улетку косіць, а ўзімку валіць аварыйныя дрэвы. Але жыццё на рацэ дыктуе свае ўмовы, і ў мужчыны ёсць ідэя.

- У мяне на тым беразе лецішча. Жадаю зладзіць тамака майстэрню, каб рабіць лодкі. Яны ў нас сапраўды будуць запатрабаваныя.

скарочана

Onliner.by

ЗДАРЭННЕ

ТРЫ ТРУПЫ Ў ВУЛЕ

12-га снежня 2021 года ў 00-06 у цэнтр аператыўнага ўпраўлення Бешанковіцкага раённага аддзела па НС паступіла паведамленне аб пажары ў доме па вул. Каранеўскага ў аграгарадку Вула Бешанковіцкага раёна.

Каля паўночы ў дзверы пажарнага аварыйна-выратавальнага паста №15 у аграгарадку Вула пастукаў мясцовы жыхар і паведаміў, што гарыць дом. Інфармацыя аб пажары была адразу ж перададзена ў цэнтр аператыўнага ўпраўлення Бешанковіцкага раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях, для высылкі дадатковых сіл для ліквідацыі пажару.

Аддзяленне пажарнага аварыйна-выратавальнага паста №15 Бешанковіцкага райаддзела па НС у складзе камандзіра аддзялення Мікалая Басуева і кіроўцы Дзмітрыя Стокіна неадкладна накіравалася да месца пажару.

Калі яны прыбылі да месца, дом быў ужо цалкам ахоплены агнём. Уключыўшы апараты на сціснутым паветры, ратавальнікі праніклі ўнутр дома, на падлозе ў адным з пакояў яны ўбачылі жанчыну (1974 года нараджэння). Яна была ў прытомнасці, аднак пакінуць небяспечную зону самастойна не магла. Жанчынна была вынесена на вуліцу і перададзена брыгадзе медыкаў, аднак пасля агляду спецыялістамі ад шпіталізацыі адмовілася.

У ходзе далейшай разведкі і тушэння пажару работнікамі МНС у доме знойдзены тры трупы: двух мужчын (1980 і 1982 года нараджэння) і адной жанчыны - 1964 года нараджэння.

Як высветлілася пазней, дом належыць пенсіянерцы 1929 года нараджэння, якая на момант узнікнення пажару знаходзілася ў бальніцы сястрынскага догляду. У доме пражываў яе сын (1980 года нараджэння), які напярэдадні пажару адпачываў дома ў шумнай кампаніі.

У выніку пажару ў доме пашкоджаны дах, столевае перакрыцце, сцены і маёмасць. Па гэтым факце праводзіцца праверка, прычына пажару высвятляецца.

Разглядаецца версія - неасцярожнае абыходжанне з агнём пры курэнні загінуўшых.

А.Тутэйшы з сайта МНС

ПРАЦАЎЛАДКАВАННЕ

ДЗЕ І ЯК ПРАЦУЕ ЛЕАНІД ПЯНЬКОЎСКІ

ААТ "Баранавіцкая птушкафабрыка" - адзін з найбуйнейшых вытворцаў курыных яек і яйкапрадуктаў у Беларусі. За суткі тут атрымліваюць да 700 тыс. яек. У планах - павялічыць сутачную вытворчасць да 1 млн.

Птушкафабрыка ў прыгарадзе Баранавічаў - Русіна - пабудавана ў 1971-м. Першапачатковая магутнасць прадпрыемства была разлічана ўсяго на 240 тысяч нясушак са зборам 45 000 000 яек у год. Сёння вытворчасць яек складае больш за 200 млн. у год. Прадукцыя пад гандлёвай маркай "Златко" добра вядома не толькі беларусам, але і жыхарам блізкага і далёкага замежжа.

Куры пароды Ломан Браўн - адны з лепшых сярод яечных кросаў. Так, яйканоскасць ад адной такой курыцы дасягае 326 яек у год. Пабудаваны сучасны цэх па сартаванні яек, абсталяваны яйцасартавальнай машынай прадукцыйнасцю больш як 120 тыс. яек за гадзіну. Працэс поўнасцю механізаваны.

- У аснове паспяховай, а галоўнае, дзейснай работы прадпрыемства - прафесійныя кадры, сучаснае абсталяванне і інавацыйныя тэхналогіі, якія мы ўжываем пры вырабе практычна ўсіх відаў нашай прадукцыі, - адзначае генеральны дырэктар ААТ "Баранавіцкая птушкафабрыка" Леанід Пянькоўскі.

- Усе даведзеныя прагнозныя паказчыкі на 2020-й прадпрыемства выканала. Пры гэтым задача стаяла не проста завяршыць рээультатыўна год, але і стварыць сур'ёзны задзел на будучы. Лічу, што калектыў задачу выдатна выканаў.

Пашыраем гарызонты

На 2021 году птушкафабрыкі маштабныя планы. У першую чаргу - завяршыць рэалізацыю інвестыцыйнага праекта па рэканструкцыі малочна-таварнай фермы, размешчанай у вёсцы Новыя Лукі, пад рэпрадуктар бацькоўскага статка. - Гэта дазволіць перанесці курэй-нясушак бацькоўскага статка з асноўнай пляцоўкі птушкафабрыкі ў аграгарадку Русіна ў рэканструюемыя памяшканні. Умяшчальнасць новага комплексу складае 55,08 тыс. галоў птушкі бацькоўскага статка.

- За кошт поўнага засялення трох вызваленых птушнікаў, - упэўнены Леанід Пянькоўскі, - сярэднегадавое пагалоўе прамысловых курэй-нясушак вырасце на 83,5 тыс. галоў, такім чынам, павялічыцца як вытворчасць, так і рэалізацыя яйкі на 26 400 000 штук і мяса птушкі - больш чым на 116 тон у год .

Сёння сутачны збор курыных яек складае 700 тыс. штук, а з узвядзеннем новых памяшканняў і мадэрнізацыяй вытворчасці разлічваем атрымліваць не менш за адзін мільён. Разам з тым пры рэалізацыі праекта пашырыцца і калектыў птушкафабрыкі. На новым аб'екце адкрыецца 11 працоўных месцаў.

Малако - на парадку дня

Хоць вытворчасць яек і яйкапрадуктаў - асноўны напрамак фабрыкі, нямала ўвагі тут надаюць і жывёлагадоўлі, у прыватнасці вытворчасці малака. Усяго ў структуры - два малочнатаварныя комплексы, на якіх змяшчаецца больш за 2,5 тыс. галоў БРЖ. - Малако, мабыць, самы рэнтабельны сёння сельскагаспадарчы прадукт, - упэўнены гендырэктар птушкафабрыкі. - Варта адзначыць, што ў гэтым напрамку мы дабіліся добрых поспехаў. Так, за 2020 год удой на карову склаў амаль 8,3 тыс. кг. У параўнанні з 2019 годам плюсуем на 2 кілаграмы. Адпаведна гэта рост і валавой вытворчасці, і аб'ёмаў рэалізацыі прадукцыі. Па якасці і колькасці малака на фабрыцы лідзіруе МТК "Люшнева", пабудаваны ў 2012 годзе. Тут змяшчаецца 1200 галоў, з якіх 570 галоў - дойны статак. Па выніках года ўдой на карову склаў 8872 кг. Усё малако ідзе класам экстра, таварнасць даходзіць да 94,7 працэнта.

Зімуем з кармамі

На прадпрыемстве ўпэўнены, што не менш важным складальнікам у атрыманні высакаякаснай прадукцыі з'яўляюцца кармы. Іх нарыхтоўцы надаюць адмысловую ўвагу. Сельскагаспадарчыя ўгоддзі фабрыкі займаюць звыш 10 тыс. га, большая іх частка раллі - амаль 8,4 тыс. га. Усё гэта землі чатырох былых сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, якія ў розныя гады ўвайшлі ў склад ААТ "Баранавіцкая птушкафабрыка".

- Практычна ўсё, што атрымліваем, ідзе на кармленне птушкі і жывёлы. Напрыклад, у 2020-м на адну ўмоўную галаву нарыхтавалі 41 цэнтнер кармавых адзінак травяністых кармоў. Вынік добры. Запусцілі сваю перапрацоўку рапсу: макуха і алей ідуць на вытворчасць збалансаваных камбікармоў, - кажа Леанід Пянькоўскі. - Сур'ёзна займаемся вытворчасцю збожжа. Атрымалі нядрэнны яго ўраджай - каля 20 тыс. тон разам з кукурузай. Каб кармоў хапіла на ўвесь год, дакупілі яшчэ 5 тыс. тон. Яшчэ адна задача калектыву прадпрыемства на 2021 год - вырасціць уласнае збожжа, каб у поўным аб'ёме закрыць сваю патрэбнасць. Гэта ў першую чаргу дасць магчымасць зменшыць сабекошт прадукцыі.

- Як павялічыць выручку прадпрыемства, а разам з ёй і заробку плату нашых работнікаў? - задаецца пытаннем дырэктар і тут жа знаходзіць адказ: - Шукаць новыя напрамкі дзейнасці, развівацца, ідучы ў нагу з часам. Сёння ў нас ёсць мясны і каўбасны цэхі. Мы робім прадукцыю, якая карыстаецца попытам. Распрацаваны новыя віды каўбасных вырабаў, паўфабрыкатаў з выкарыстаннем не толькі мяса птушкі, але і ялавічыны. Гэта дасць магчымасць павялічыць тавараабарот фірменнага гандлю і атрымаць дадатковую выручку ад рэалізацыі мясной прадукцыі іншым арганізацыям. Думаю, зусім хутка ў фірменных крамах "Баранавіцкай птушкафабрыкі" з'явяцца пяльмені, катлеты, рулеты, вэнджаніна, якія абавязкова спадабаюцца нашым пакупнікам. Дарэчы, у прадпрыемства ёсць 17 фірменных магазінаў і 12 гандлёвых кропак па рынках рэспублікі - у Мінску, Брэсце і Пінску. Тут заўсёды прадстаўлена ў шырокім асартыменце любая прадукцыя ААТ "Баранавіцкая птушкафабрыка". Па словах дырэктара, маюць намер і надалей развіваць фірмовую гандлёвую сетку. Праўда, у прыярытэце выйсце не на буйныя супермаркеты і гіпермаркеты, а невялікія гандлёвыя павільёны на гарадскіх рынках, крамы крокавай даступнасці ў новых мікрараёнах. Менавіта такія аб'екты, упэўнены Леанід Пянькоўскі, бліжэй за ўсё да пакупніка.

Белта

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Крывінку", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamnikat.org/kryvinka.html каталагу "Пэрыёдыка" для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

РАСПАД СССР

РАСЕЯ ІМКНЕЦЦА ПЕРАЙГРАЦЬ ГІСТОРЫЮ. ЧАТЫРЫ ВЫСНОВЫ ДА 30-ГОДЗЬДЗЯ РАСПАДУ СССР

8 сьнежня 1991 году кіраўнікі Расеі, Украіны і Беларусі ў Белавескай пушчы падпісалі заяву, у якой канстатавалі, што СССР «спыняе сваё існаваньне», і абвясьцілі пра ўтварэньне СНД. Палітычны аглядальнік Свабоды Валер Карбалевіч падсумоўвае прамінулыя 30 гадоў.

Заключэньне Белавескіх пагадненьняў насельніцтва былога Савецкага Саюзу ўспрыняло амаль абыякава. Мала хто разумеў гістарычнасьць таго, што адбылося. Некалькі палітыкаў сабраліся ў пушчы і прынялі яшчэ адзін дакумэнт. Колькі іх ужо прымалі падчас гарбачоўскай перабудовы! Памянялі назву, замест СССР цяпер краіна будзе называцца Садружнасьць Незалежных Дзяржаў (СНД). Усяго толькі. Цікава, што і самі «пушчысты» да канца не разумелі, што пачынаецца новая эпоха. Лішні раз спраўдзіўся вядомы радок, што вялікае бачыцца на адлегласьці.

Выснова 1: канец СССР быў прадвырашаны

З пачаткам гарбачоўскай «перабудовы» распад СССР быў прадвырашаны. Лёс Савецкага Саюзу аказаўся неаддзельны ад лёсу рэжыму. Немагчыма, зьдзяйсьняючы лібэралізацыю, паслабленьне таталітарнай сыстэмы, адначасова спрабаваць спыніць працэс нацыянальнага і рэгіянальнага сэпаратызму.

Невыпадкова асноўнай ударнай сілай, якая разгайдала, а затым і разламала таталітарны рэжым у СССР, былі нацыянальныя рухі, народныя франты.

Спробы стварыць «дэмакратычны абноўлены СССР», дэман-таваўшы камуністычны рэжым, захаваць Саюз, пацярпелі правал. Занадта жорстка былі змацаваныя імпэрыя і камуністычная сыстэма, каб аддзяліць адну ад аднае. Магчымы быў альбо імпэрскі, таталітарны Савецкі Саюз, або, як вынік дэмакратызацыі, — падзел яго на шэраг самастойных дзяржаў. І ўсе спробы спыніць гэты працэс заканамерна праваліліся.

Не дапамог рэфэрэндум 17 сакавіка 1991 году з хітра пастаўленым пытаньнем, а дзяржаўны пераварот 19 жніўня (ГКЧП) таго ж году толькі прысьпешыў крах СССР.

Дарэчы, распад сацыялістычных Югаславіі і Чэхаславаччыны лішні раз пацьвярджае гэтую заканамернасьць.

Адразу пасьля падзелу СССР на незалежныя дзяржавы шмат пісалі, што дзіва, як такая «геапалітычная катастрофа» завяршылася мірным, цывілізаваным разводам. Вось, напрыклад, распаду Югаславіі спадарожнічала доўгая, крывавая грамадзянская вайна, у якую давялося ўмяшацца сусьветнай супольнасьці, каб нарэшце спыніць яе.

Хоць, строга кажучы, дэмантаж СССР быў не зусім мірны. Можна ўзгадаць армяна-азэрбайджанскую вайну за Нагорны Карабах, грамадзянскія войны ў Таджыкістане, Грузіі, Малдове. Аднак даволі хутка іх удалося замарозіць.

Выснова 2: распад СССР працягваецца, Расея імкнецца перайграць гісторыю

Але цяпер, пасьля 30 год ад той падзеі, становіцца больш зразумела, што распад СССР — ня як юрыдычны акт, а як гістарычны працэс — ня скончыўся, ён працягваецца. У 2008 годзе адбылася вайна паміж Расеяй і Грузіяй. Вось год таму адбылася другая Карабаская вайна паміж Азэрбайджанам і Арменіяй.

Але самай галоўнай прыкметай зацягнутага распаду СССР стала вайна Расеі супраць Украіны, захоп Расеяй Крыму і Данбасу. Сацыялягічныя апытаньні паказваюць, што РФ — адзіная постсавецкая краіна, у якой большасьць насельніцтва ацэньвае распад СССР адмоўна. Ва ўсіх іншых постсавецкіх краінах стаўленьне да гэтай падзеі станоўчае. І цяпер кіраўніцтва Расеі імкнецца перайграць гісторыю, як футбольны матч, адкруціць час назад і калі не аднавіць поўнасьцю СССР, то хоць бы ўсталяваць кантроль над прасторай былога Саюзу.

Сёньня гэтая палітыка РФ выліваецца ў стратэгію пэрманэнтнага напружваньня Захаду. Напрыклад, з гэтай мэтай Расея пэрыядычна разьмяшчае свае войскі на мяжы з Украінай. Дарэчы, мігранцкі крызіс, арганізаваны беларускім кіраўніцтвам, добра ўпісваецца ў гэтую стратэгію.

Выснова 3: большасьць постсавецкіх краінаў правалілі мадэрнізацыю

Другі важны момант з нагоды гэтага юбілею. Відавочна, што савецкая сыстэма — тупіковая лінія гістарычнага працэсу. Пасьля краху СССР усе постсавецкія краіны атрымалі шанец выйсьці з тупіку і, скінуўшы савецкія ланцугі, зрабіць рывок у сваім разьвіцьці.

Аднак цяпер, пасьля 30 гадоў самастойнага жыцьця, можна зрабіць выснову, што скарысталіся ў поўнай меры гэтым шанцам толькі краіны Балтыі. Усе астатнія постсавецкія дзяржавы свае мадэрнізацыйныя праекты правалілі. Каб разумець, што я маю на ўвазе, прапаную параўнаць іх з Кітаем. КНР за 30 гадоў зрабіла вялізны скачок у сваім разьвіцьці, ацэнены ўсім сьветам, стала паўнавартаснай звышдзяржавай. У гэтым сэнсе вынікі разьвіцьця постсавецкіх краін, скажам так, ня ўражваюць. Прычым гэта тычыцца як тых краін, якія правялі рынкавыя рэформы, так і тых, дзе дамінуе дзяржаўны сэктар (Беларусь), як тых, дзе ўсталявалася дэмакратыя, так і дзяржаў з аўтарытарнымі рэжымамі. Чаму так атрымалася, пытаньне асобнай дыскусіі.

Выснова 4: беларуская дзяржаўнасьць стала пабочным прадуктам будаўніцтва аўтарытарнага рэжыму

У канцы коратка пра Беларусь. Апошні год асабліва ярка паказаў, што будаўніцтва беларускай дзяржаўнасьці стала пабочным прадуктам будаўніцтва аўтарытарнага рэжыму Лукашэнкі. Гэты тэзіс вельмі добра ілюструе нядаўняя заява міністра замежных спраў Уладзімера Макея, што пагроза існаваньню дзейнага рэжыму ад заходняга санкцыйнага ціску азначае пагрозу страты незалежнасьці Беларусі. Аказалася, што ўладныя органы — гэта не інстытуты дзяржавы, а структуры, створаныя для абароны рэжыму. Такі вынік 30-гадовага існаваньня.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

АНАЛІТЫКА

ШЕДЕВР ПОЛИТИЧЕСКОЙ МЫСЛИ

«Своим заявлением Макей еще больше убедил Запад, что главная угроза независимости Беларуси – это сегодняшняя белорусская власть». Политолог Валерий Карбалевич — о важных событиях последних дней: заявление Макея, контрсанкции, Саммит ЕАЭС.

Заявление Макея

3 декабря министр иностранных дел Беларуси Владимир Макей в интервью телеканалу «Беларусь 1» сделал заявление, взбудоражившее общественность. Он сказал: «Беларусь рискует потерять государственность, если санкционное давление будет продолжаться. Хотя мы сделаем все, чтобы такого не случилось. А Европейский союз навсегда потеряет Беларусь. И я думаю, что это абсолютно не в интересах Европы».

Стенограмма интервью была опубликована на сайте МИД. Из чего следует, что это не случайно вырвавшаяся фраза, а программное заявление.

Утверждение министра выглядит удивительным по своей откровенности. Такой своеобразный шедевр политической мысли нынешней власти. В переводе на понятный язык его можно прочитать так.

Во-первых, независимость Беларуси для правящего режима не является ценностью, и он готов сдать ее при каких-то обстоятельствах. Белорусская государственность — это побочный продукт строительства авторитарного режима.

Выяснилось, что нынешние властные органы — это не институты государства, а структуры, созданные для защиты режима. Оказавшись перед выбором — отдать власть народу или России — белорусское руководство выберет второй вариант.

Во-вторых, сближение с Россией, усиление интеграции действительно угрожает суверенитету Беларуси. А ведь Лукашенко до сих пор это категорически отрицал, уверяя, что независимость нашего государства незыблема. А Макей теперь это признает, разрушив все официозное благолепие. Получается, что 30 лет независимости Беларуси были впустую?

В-третьих, из заявления Макея следует, что независимость Беларуси для Запада должна быть более важна, чем для политического руководства Беларуси. И этим Европу можно шантажировать. Дескать, если будете вводить санкции, то назло ЕС мы сдадим независимость, объединимся с Россией.

Но дело в том, что в результате последних действий официального Минска (угроза воевать с Украиной, признание Крыма российским) Запад все меньше считает Беларусь независимой страной. Особенно это касается военного аспекта.

В итоге своим заявлением Макей еще больше убедил Запад, что главная угроза независимости Беларуси — это сегодняшняя белорусская власть.

Контрсанкции

6 декабря белорусское правительство, реагируя на западные санкции, приняло меры в ответ. Так сказать, контрсанкции.

Из той воинственной риторики, которая звучала накануне, можно было ожидать, что эти ответные санкции будут очень жесткими, коснутся западных компаний в Беларуси.

Лукашенко даже угрожал перекрыть газопровод, транзит грузов. Но в итоге все получилось достаточно скромно. Постановлением правительства запрещен импорт продуктов питания из европейских стран.

У властей хватило здравого смысла, условно говоря, не стрелять себе в ногу. Что уже само по себе удивляет.

Вряд ли эта мера нанесет большой урон экономике ЕС. Потому что белорусский рынок небольшой.

Если говорить о последствиях, то это вызовет рост цен в Беларуси на продукты питания. Потому что придется покупать их в других, неевропейских странах. Что дороже и, скорее всего, отрицательно скажется на качестве продукции.

Постановлением правительства вводятся специальные квоты для критически важного импорта. А там, где вводятся эксклюзивные квоты, всегда расширяется поле для коррупции.

Важно обратить внимание, что Россия ввела запрет на импорт продовольствия из ЕС в 2014 году. Беларусь тогда не пошла вслед за союзником. В итоге через нашу территорию в РФ начала поступать контрабанда европейского продовольствия. Что породило легенды о белорусских креветках и сыре пармезан.

Теперь Беларусь приняла те же меры, что и Россия семь лет назад. Такой очередной жест лояльности в сторону Москвы. Станет ли это ударом по контрабанде? Не факт. Ибо, как отмечалось, правительство сохраняет за собой право выдавать квоты на импорт некоторых товаров. Что оставляет возможность сохранения серых схем в торговле с Россией.

(працяг на стар. 4)

АНАЛІТЫКА

(пачатак на стар. 3)

Саммит ЕАЭС

10 декабря состоялось заседание Высшего Евразийского экономического совета в режиме видеоконференции. В повестке дня достаточно рутинные вопросы.

Но в выступлении Лукашенко было два интересных момента. Прежде всего, он демонизировал Запад и пытался побудить лидеров ЕАЭС придать деятельности этого союза антизападную направленность.

А еще заявил: «Мы обладаем информацией, что уже и в ваши министерства иностранных дел пошли визитеры из западных стран и Соединенных Штатов Америки, уговаривая вас подключиться к давлению на Беларусь... Вас будут душить, настраивая против Беларуси, чтобы вы подключились к этим санкциям против нашей страны».

Информация интересная. То есть Запад не ограничился введением санкций, а пытается организовать полномасштабную блокаду Беларуси, воздействуя на другие государства, которые тесно сотрудничают с нашей страной. Это с одной стороны.

А с другой стороны, выяснилось, что США выдали лицензию Белорусской калийной компании до 1 апреля 2022 года. И Литва не собирается блокировать транзит белорусского калия через свои порты. Такие своеобразные санкции.

Валерий Карбалевич
Свободные новости плюс

ДВА ПОГЛЯДЫ

САМАЛЁТ З ПРАТАСЕВІЧАМ ДАПАМАГАЎ САДЖАЦЬ АФІЦЭР КДБ?

Днямі стала вядома, што былы авіядыспетчар «Белаэранавігацыі» Алег Галегаў, які пакінуў Беларусь, прызнаўся, што ён пад наглядам афіцэра КДБ вёў перамовы з самалётам Ryanair, якім ляцеў Раман Пратасевіч з Афін у Вільню. А 10 снежня Польшча агучыла некаторыя дэталі гэтай гісторыі.

«Наша Ніва» параўнала дзве версіі падзей: ад польскіх спецслужб і беларускіх уладаў.

Палякі: ў гэты дзень працаваў дыспетчар Алег Галегаў. Каля 9:00 універсальнага часу (12:00 па Мінску) у залу кантролю палётаў зайшоў кіраўнік «Белаэранавігацыі» Леанід Чуро і чалавек, якога ў Польшчы назвалі супрацоўнікам спецслужбаў. Пасля гэтага Чуро сышоў.

Мужчына праінфармаваў дыспетчараў, што на борце самалёта Ryanair знаходзіцца бомба, і ён павінен сесці ў Мінску.

Вось што распавялі прадстаўнікі **беларускага Дэпартамента па авіяцыі:** у 12.30 па беларускім часе самалёт увайшоў у беларускую паветраную прастору, а ў 12.31 дыспетчар паведаміў пілотам пра бомбу.

«У нас ёсць інфармацыя ад сакрэтных службаў, што ў вас на борце бомба. Гэтая бомба можа быць актываваная над Вільняй», — кажа дыспетчар у 12.31. Расшыфроўку перамоваў Дэпартамент па авіяцыі апублікаваў на сваім сайце.

Польскія спецслужбы сцвярджаюць, што былі прынятыя меры для таго, каб размовы з рэйсам не былі чутныя ў іншых самалётах. Пры гэтым нібыта абслугоўваннем рэйса займаўся адзін дыспетчар пад кантролем спецслужбіста. У ролiку гаворыцца, што мужчына звязваўся па тэлефоне з чалавекам, якога называў Андрэй Анатолевіч.

Дыспетчар паведаміў пілоту, што ліст з пагрозамі аб бомбе прыйшоў у аэрапорты некалькіх краін. Таксама ён парэкамендаваў самалёту сесці ў Мінску. Пілот удакладніў: хто рэкамендуе сесці ў Мінску? Кампанія, аэрапорт вылету, аэрапорт прылёту?

Дыспетчар кажа: гэта наша рэкамендацыя.

У гэтым моманце палякі настойваюць: дыспетчару падказваў той самы таямнічы афіцэр. У якасці доказу прыводзіцца кавалак аўдыя, дзе мужчына на рускай мове падказвае падчас перамоваў дыспетчара і пілота.

Пасля ў расшыфроўцы перамоваў, апублікаванай беларускім бокам, пілот удакладняе пра код небяспекі: зялёны, жоўты, аранжавы, чырвоны?

Дыспетчар адказвае: код чырвоны.

На аўдыязапісе палякаў чуваць, як дыспетчар перакладае невядомаму пытанне пілота на рускую мову. Невядомы кажа: «Скажы, код чырвоны».

Пасля гэтага пілот разварочвае самалёт для пасадкі ў Мінску. Да выхаду з беларускай паветранай прасторы заставалася дзве хвіліны палёту. Пасля гэтага, сцвярджаюць палякі, той невядомы мужчына, якога яны называюць афіцэрам КДБ, пакінуў залу кантролю палётаў.

Таксама палякі звяртаюць увагу, што ліст аб бомбе аэрапорты Вільні, Афін, Сафіі, Бухарэста і Кіева атрымалі ў перыяд з 9.25 да 09.34 універсальнага часу (з 12.25 да 12.34 па Мінску), а ў аэрапорт Мінска яно паступіла толькі ў 09.56 універсальнага часу — у 12.56 па Мінску, ужо пасля таго, як дыспетчар распавёў пра бомбу пілоту.

Таксама беларускі бок заяўляў, што ліст пра бомбу прыйшоў ад салдат ХАМАС. Вось толькі пазней ХАМАС афіцыйна абверг сваю датычнасць да «мініравання».

А кампанія Proton Technologies, якая прадстаўляе паслугі абароненай электроннай пошты, афіцыйна пацвердзіла, што ліст з пагрозай, на які спасылаліся ўлады Беларусі, быў адпраўлены праз 24 хвіліны пасля таго, як аб мініраванні паведаміў капітану паветранага судна.

Nashaniva.com

РАСІЯ - БЕЛАРУСЬ

РОССИЙСКАЯ ПРОПАГАНДА ГОТОВИТ БЕЛОРУСОВ К ВОЙНЕ?

На минувшей неделе прокремлевские медиа резко активизировались по теме вооруженных конфликтов в нашем регионе.

— Главной причиной миграционного кризиса является желание определенной части американских, а в большей степени британских элит, спровоцировать войну против Республики Беларусь, Союзного государства и в конечном итоге против Российской Федерации. Конфликт на польско-белорусской границе является частью этой мозаики, — вещает на Sputnik Беларусь российский политический эксперт Владимир Киреев.

Серьезно? Спровоцировать войну против России, которая обладает ядерным оружием? Или Беларуси, за которую Кремль неизбежно вступится? Да даже Александр Лукашенко уверен, что враги «сюда никогда не сунутся».

Однако Sputnik муссирует тезис о предстоящем вторжении Запада по полной программе. Небезызвестный Гоблин утверждает, что «мы стоим на пороге войны России и Запада». Еще одним ретранслятором методички работает Ростислав Ищенко: «Запад приложит максимум усилий, чтобы мигрантский кризис на границе Беларуси с Польшей перерос в вооруженный конфликт и даже в войну».

Тот же нарратив распространяется через другие подконтрольные Москве медиа, в том числе телеграм-каналы. В частности, Мадуро — не дура пишет:

«Под шум в европейских СМИ, Польша двигает к границам Белоруссии и Калининградской области свои военные подразделения. В тоже время Украина, разыгрывает свой сценарий истерии связанный с „агрессией России и Донбасса" и тоже двигает войска к границам России и Белоруссии. Вероятность полномасштабного конфликта по всей ЛБС — поднялась до максимальных значений.

Все что происходит не что иное как попытка военных провокаций. И не важно, где они произойдут — на Украине, на границе Белоруссии и Польши. Главное результат — спровоцировать Россию на ответные действия, подчеркну — не слова, а действия».

Порой «политруки» ухитряются заблудиться в трех соснах. Так, писатель Вячеслав Бондаренко посредством Телескопа разоблачает коварные планы Запада относительно военного конфликта:

«Программа-минимум всего, что происходит на восточноевропейском театре тихих военных действий в 2020–2021 годах — это демонтаж современной Белоруссии, программа-максимум — демонтаж России. И Польша здесь играет роль извечного антирусского тарана, за которым стоит остальная Европа...»

А буквально несколькими абзацами ниже он же сообщает нечто обратное:

«Старой Европе военный конфликт с Россией и Белоруссией абсолютно не нужен. И в этом смысле Польша для Европы — токсичное, откровенно опасное государство».

Так Европа использует Польшу в качестве тарана для провоцирования войны или Европе «военный конфликт абсолютно не нужен»? Получается, что Бондаренко противоречит сам себе.

Складывается впечатление, что Кремль готовится к войне, но при этом проводит превентивную пропагандистскую работу, чтобы обвинить в развязывании вооруженного конфликта Запад. Если боевые действия начнутся, то можно будет попытаться свалить вину с больной головы на здоровую.

Впрочем некоторые кремлевские политологи высказываются значительно откровеннее. В интервью Украине.Ру Сергей Марков вслед за Владиславом Сурковым подводит идеологическую базу под предстоящее вторжение (правда, не в Беларусь):

«Россия не будет вводить войска на территорию Украины против Украины. Она может ввести войска только в качестве помощи тем гражданам Украины, которые выступят против марионеточного предательского антиукраинского режима, пришедшего к власти в 2014 году.

Есть четкая формула Владимира Путина, что граждане Украины лишены возможности легальным способом сформировать правительство, которое отвечало бы их чаяниям. Из этого мы можем сделать вывод, что украинским гражданам придется сделать это формально нелегальным способом, возможно, с помощью братского народа России, который окажет ей эту помощь в разных формах — газ по сниженным ценам, ликвидация нацистских подразделений, которые представляют угрозу.

Речь идет не о войне с Украиной или оккупации Украины, а о спасении украинского народа и об освобождении Украины от оккупации.

С моей точки зрения было бы правильно разделение Украины. Запад Украины из-за электоральной поддержки неонацистских партий должен быть лишен права быть частью России, пусть остается где-нибудь с Польшей. Люди на Юго-Востоке это право заслужили, и было бы правильно присоединить их к России».

Воттак, ни больше и ни меньше. Конечно, фантазии Маркова не обязательно будут реализованы, но угроза этого существует.

Так или иначе, кремлевская пропаганда ведет артподготовку к будущей войне. Возможно, артподготовкой всё и ограничится. Однако это очень опасная риторика, которая при неудачном стечении обстоятельств сама по себе может сыграть роль детонатора во взрывоопасной ситуации.

Легкость, с которой «политруки» говорят о войне, вызывает желание для профилактики отправить их в зону реальных боевых действий (например, куда-нибудь в Африку). Может быть, это отбило бы у условных «марковых» охоту исполнять роль «поджигателей».

Михаил Брошин
gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар: Станкевіч Георгій Мікалаевіч

Адрас рэдакцыі: Бешанковіцкі раён, в. Старыя Ранчыцы, e-mail: stan62@list.ru, тэл. 60237, маб. +375292184739
Газета выдаецца з сакавіка 2005г.

Падпісана да друку 16.12.2021 у 15.45
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца на ўласным абсталяванні.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.